

עין משפט
גַר מִצוּחַ

לד א מיי פייצ מ'ה' אבות העומאות הלכה יב:
לה ב מיי פייצ שם ה' ב סמג עשין רמז:
לז ג ד מיי שם פייצ הלכה יג:
לז ה ו מיי שם ה' טו:
לח ז ח ט מיי פיי"א מ'ה' מטמא משכב ומשד הלכה א:
לפי י מיי שם הלכה ב:
מ ב מיי שם הלכה ד:

מוסף רש"י

נאמנין על טהרת יין. לנפסין, אם אמרו טהורין מיהמני והימטור רבנן כמי שלא יאכל כל אחד ואחד מנהם לעצמן ושורף פרה אדומה לעצמן (וחז"ן לה: ועיי' לעיל בב.). ובשעת הגיתות והבדים. שהכל מטהרים את כליון על פי חכמים (עירב בב.). ואם אמר לו הפרשתי כו' נאמן. על סולם ומקדלס כסן ושומה (שם).

רבינו חננאל

אחד ידו ואחד ידו של חבירו לפסול אבל לא לטמא ש"מ מראשו ליה לידו ליד חבירו בחיבורין סבירא ליה כרב שיובי דאי לא חימא הכי יד בחיבורין סבירא ליה. ור"ל ימני הדר ביה ואמר איצטריכא ליה למימר דלא מטמאה אלא לאו בחיבורין סבירא ליה. ור"ל ימני הדר ביה ואמר כרבי יוחנן. ואסיקנא לפסול אבל לא לטמא תנאי היא דתניא יד גנובה מטמאה לחברתה לטמא בקדש אבל לא לתומה דבירי ו'. רבי יוסי ב"ר יהודה אומר אותה היר לפסול אבל לא לטמא: מפלה תשיעית אובליין אובלים גנובין בידים מטואבות לתרומה אבל לא לקדש כיוון דבביריא אמר רחמנא וכי יתון מיס על זרע ונפל מנבלתם עליו. פי' אם הוכשרו האובליין מטמאין ואם לא הוכשרו אין מטמאין ושנינו במשנתנו אובליין אובלים גנובין. פי' יבישין שלא הוכשרו ואע"י שהאובליין הללו הן תרומה אובליין אותן בידים מטואבות שכיון שלא הוכשרו אין מקבלין טומאה והני מילי לתרומה אבל לקדש עשו בו מעלה שאע"פ שהם גנובין לא יאכלו לאדם טהור בידים מטואבות. ומתמיה ר' חנניה בן אנטיגנוס וכו' יש גנובה לקדש והלא חיתכן מכשרתן. כלומר חיבת הקדש משוה לאובליין גנובין גנובין הוכשרו והנוגע בהן כדאמרינן במסואבות ודאי שטמאו כי כמוכשרין הן חשוכין למה ליה למתניי ופרקינן ודאי לנגוע בידים מטואבות לאבלי קדש ואע"פ שהן גנובין לא

כד:

דַתַּנִּן בַּלּ הפוסל את התרומה בו'. קשה לר"י דאמרין צפ"ק דשבת (דף יד. ושם) אף הידים הצאות מחמת ספר פוסלות את התרומה משום דר' פרנץ דאמר וכו' מאי קאמר אפי' כל מיני נמי דפוסל את התרומה מטמא ידים כדתנן הכא וי"ל דספר גגורה ראשון ואח"כ של שאר מילי ועוד יש

לומר דלרבנן איצטריך התם דפליגי עליה דרבי יהושע ומיהו טפי נראה לומר דאף ר' יהושע לא קאמר רק לקדש כדמשמע כולה שמעתין אבל לתרומה לא וכי קאמר צסיפא דמתני' אמר להם רבי יהושע והלא כתבי הקדש שנייס מטמאין את הידים אמרו ליה אין למדין דברי מורה כו' ומאי קא מקשי להו הא איהו מודה דכתבי הקדש מיירי אף לתרומה והיהא דכל הפוסל את התרומה דוקא לקדש התם לאו קושיא היא אלא סיומא דמלתא קמסיק צא ליתן טעם על דבריו למה שני עושה שני דה"נ מצינו בתרומה כ"ש לקדש אבל קשה להר"ר אלחנן מאי סייעמא מייתי למילתיה מכתבי הקדש שאני התם משום דר' פרנץ כל האוחז ס"מ ערוס כו' ותימן הר"ר דצספר נמי היכל דלא שייך דר' פרנץ קאמר ליה כגון רלוועת של תפילין עם התפילין אבל אכתי היה קשה להר"ר אלחנן צפ"צ דחולין (דף לה.) מצינו לשני עושה שני ע"י משקין ופרין תחילה נמי הוה ואמאי לא קאמר ציד שמטמאה את חברתה כי הכא וי"ל דליהו קאמר ליה צמס' ידים לכך לא חש להציא סייעמא ממה שאמר איהו וגם ע"י ספר לא צעי למימר מצינו שני עושה שני דהתם טעמא רצה איכא משום דר' פרנץ ומיהו התם לא צעי למימר שני עושה שני משום גזרה דשבת ד"ח דצר דאמרין דלמא שדי משקין דתרומה לפיו כי אכיל אובליין טמאים דהתם נמי ידע הא טעמא אלא קמתמה כיון שלא מצינו טומאה כהאי גוונא היכי ^ו גזרינן א"ל הכא והיהא דהתם דקאמר שלישי שני לקדש ולא לתרומה צחולין שעשו עטה"ק וקשה אמאי לא

חשיצ לה גבי מעלות הכא וי"ל דהתם מפרש טעמא שאני תרומה שטהרתה טמאה היא אצל הקדש א"כ לאו משום מעלה היא הר"ר אלחנן ומיהו למאן דלית ליה התם דאהדר ליה הכי ר"א לר' יהושע ולא קמסיק אף אי לא אמרמי דקאמר התם אמוראי ניהו ואליצא דר' יוחנן א"כ אמאי לא חשיצ ליה וי"ל דאיכא למימר דבתרומה לא גזור משום דזריצין גבי תרומה אבל לא גבי קדש הלכך לא שייך למימר צכן מעלה ודוגמתו מצינו צריש פירקין צירושלמי גבי חומר בקדש ר' חייא צסם ר' יוחנן מפני שאובלי תרומה זריצין הן ואובלי קדש אינן זריצין א"ר חנינא קומי ר' מנא הדא היא מעלה אילו דצר שצוה וצוה צוה טהור וצוה טמא הדא היא מעלה אלמא לא חשבינן ליה מעלה דדצר התלוי צוריות:

א צריכא שתחב לו חבירו **בפיו** **או שתחב בו'**. משמע דהוי לישנא דהש"ס מהיו צמוספתא גרסינן ליה ר' חנינא צן אנטיגנוס אומר וכו' יש גנובה בקודש אלא תחב ליה חצריה או שתחב הוא צכוס או צקיסם ואוכל עמה זית או צלל ^ו של תרומה ולהכי נקט כוס דהוו ליה פשוטי כלי עץ דלא מקבלי טומאה ואפי' מדרבנן לא מקבלי עומאה פשוטים קטנים ודומה לו היהא דריש חולין (דף ג. ושם) כגון שצדק קרומית של קנה ושחט צה משום דהוה פשוטי כלי עץ דלא מקבל עומאה וכי אמרינן דהמוכר את [הצית] (ב"צ דף סו.) דף של נחתומין טמא אע"ג דלית ליה צית קצול כלל התם טמא משום משמש ארס ומשתמש ממשמשי ארס וכן היהא דטצלא המתהפכת טמאה דצפרק שמי הלחם (מנחות דף יט:) אף למ"ד מסגרתו למטה היתה אע"ג דלא מחצרה לטצלא כדדשמע צריש סוכה (דף ה.) אלא מטעם משמשי ארס הוי והכי איתא צדיחא צכ"ב ^ו וצריש סוכה ^ה פירשתי:

לְקַדֵּשׁ גזור רבנן. שמא יגע צידיו שניות לקדש שצתוך פיו וכן פירש רש"י ועוד היינו יכולים לפרש דלמא נגע צרוק פיו דחשיצ משקה צפרק צתרא דעירוצין (דף טז. ושם) גבי אכל דצילה צידים מסואצות:

שביהודה נאמנין ע"י טהרת יין ושמן בב"א השגה. פרש"י אם הקדישו למזבח צשעת הצציר כל ימות השנה נאמנין בשמירה ואמר הר"ר אלחנן דכן יתכן לפרש דאי צלא הקדישו צשעת הצציר ה"ל חולין ועטמא צטומאת ע"ה ^ה וכי קדש עליו משום דאקדשיה פקע ליה טומאה מיניה א"נ הוה מצינו למימר ציחדו לנפסים נמי וכגון שידוע לנו שחולין הן שישחן וכי אקדשיה איכא למימר שאימת קדש עליו ומעיקרא היה נזהר לשומרו צטהרה וכן מצינו גבי תרומה צסמוך דע"ה מניח תרומה של כל ימות השנה לשנה הצאה צשעת הגיתות לימנה לחצר ומניא צמוספתא אע"פ שמכירה החצר שהיא היא ואפי' צחצר עצמו משמע צגמרא ששהנה לשנה הצאה:

חומר בקודש פרק שלישי חגיגה

אצל יד חצרו. אם נגעה ציד חצרו לא טימאתה: **צאוסה היר**. אם נגע ציד הראשונה ציד חצרו אצל השניה אינה מטמאה יד חצרו: **ונפסול**. את הקדש הוא דאמר יד מטמא חצירתה אבל לא לטמא: **הא טנא ליה רישא**. ולקדש מצבילין שניהן: **אין שני עושה שני**. אין יד שהיא שניה עושה את חצירתה שניה. מכלל דשמע"י לר' יהושע דאמר היר מטמא את חצירתה להיות כמותה: **ודלמא לא שני ולא שנישי**. דלית להו הך מעלה דמתני' אבל מאן דאית ליה אפי' לטמא אית ליה להכי קאמר ידים לעולם שניות הן לפיכך ^ה אין יד מטמא את חצירתה: **וכי יש גנובה צקדש והלא חיציפ** **הקדש מכשרם**. אלא אין גנובה זו לומר כשלא הוכשרו אלא כשהוכשרו לטומאה ועכשיו הן גנובין וטומאה הן מקבלין ולא להוכיח משנתנו לדבר צאובלי קדש גנובין אלא צאובלי חולין גנובין ואובלי קדש: **סחב** לו חצרו. צידים טהורות וזה האוכל ידיו מסואצות: **או שסחבן הוא עלמו צכוס** או צכריכר. שהן פשוטי כלי עץ ואין מקבלין טומאה: **וציקש לאכול צנון או צלל של חולין עמה**.ן. שאין ידים מטמאות את החולין ואפ"ה גזור רבנן שלא יאכלם עם הקדש פן תגע ידו מסואצת צאובלי קדש שצפיו: **לענין סרומה**. אע"פ שהיר מסואצת פוסלתה לא עשו מעלה אלא אמרינן זמיר ולא נגע וה"ק ממתימין אובליין חולין צידים מסואצות עם התרומה אבל לא עם הקדש. ולהכי נקט גנובין שאילו עכשיו הוי משקין עליהם הוי משקין נעשין ראשונים מחמת הידים ועושין את החולין שניים וכשנוגעין בתרומה שצפיו פוסלין אותם. א' ואית דמסיק מלתא צגנובין שמעולם לא הוכשרו וקשיא לי צחולין מה לי הוכשרו מה לי לא הוכשרו הלל אין ידים מועילות כלום לחולין: **כיון דעד האידנא אפירי**. דמחוסר כפורים מותר בתרומה ואסור בקדש וכן אונן ואע"פ שאסורים צמעשר שני מותרין בתרומה כדאמרין צמסכת צימות':

מוכל זרס' ימירה זרות אסרתי לך ולא אנינות: **בַרַתְנִי' שציבודה נאמנין**. עמי הארץ: **על טהרה יין ושמן**. של קודש אם הקדישוהו למזבח צשעת הגיתות והצדים נאמנין על שמירתן כל ימות השנה. ובגמ' מפרש מאי שגא יהודה דנקט: **ובשעה הגיתות והצדים**. הכל מטהרין את כליהם: **ויצאו** לו. עמי הארץ לכהן חצר: **אצל מניחה**. עם הארץ לגת הצאה ואז ימנה לכהן **רביעים** **לוג שמן נאמן**. דמיגו דנאמן אקדש נאמן אתרומה: המדומעות

עשה בלילה בפסח שהוא עשה שיש בו כרת דכתיב וחדל לעשות הפסח ונכרתה לא העמידו דבריהם במקום כרת

הקדש ואמרין אימור דמהניא חיבת [הקדש] לא יפסוליה לטמויי כרי למיינמא ביה ראשון ושני נמי מהניא חיבת הקדש וכבר פירשנוהו בפסחים בפרק ראשון: מעלה עשירית אונן ומחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש אבל לא לתרומה זו כבר פירשנוה בפסחים בסוף פרק האשה אונן טובל ואוכל פסחו לערב אבל לא בקדשים מאי טעמא אנינות יום הוא מדאורייתא שנאמר לא אכלתי באוני ממנו אבל לא אנינות לילה אלא מדוברגן הוא בקדשים אפילו בלילה בפסח שהוא עשה שיש בו כרת דכתיב וחדל לעשות הפסח ונכרתה לא העמידו דבריהם במקום כרת

הקדש ואמרין אימור דמהניא חיבת [הקדש] לא יפסוליה לטמויי כרי למיינמא ביה ראשון ושני נמי מהניא חיבת הקדש וכבר פירשנוהו בפסחים בפרק ראשון: מעלה עשירית אונן ומחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש אבל לא לתרומה זו כבר פירשנוה בפסחים בסוף פרק האשה אונן טובל ואוכל פסחו לערב אבל לא בקדשים מאי טעמא אנינות יום הוא מדאורייתא שנאמר לא אכלתי באוני ממנו אבל לא אנינות לילה אלא מדוברגן הוא בקדשים אפילו בלילה בפסח שהוא עשה שיש בו כרת

דכתיב וחדל לעשות הפסח ונכרתה לא העמידו דבריהם במקום כרת הקדש ואמרין אימור דמהניא חיבת [הקדש] לא יפסוליה לטמויי כרי למיינמא ביה ראשון ושני נמי מהניא חיבת הקדש וכבר פירשנוהו בפסחים בפרק ראשון: מעלה עשירית אונן ומחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש אבל לא לתרומה זו כבר פירשנוה בפסחים בסוף פרק האשה אונן טובל ואוכל פסחו לערב אבל לא בקדשים מאי טעמא אנינות יום הוא מדאורייתא שנאמר לא אכלתי באוני ממנו אבל לא אנינות לילה אלא מדוברגן הוא בקדשים אפילו בלילה בפסח שהוא עשה שיש בו כרת דכתיב וחדל לעשות הפסח ונכרתה לא העמידו דבריהם במקום כרת

שרלוועה

מסורת הש"ס

(א) ידים פ"ג מ"ב, (ב) [מוספתא פ"ג, א] (ג) [ע"י מוספות וצחים פת. ד"ה מן מוספות חולין לה: ד"ה ואס], (ד) [סח: ע: ע"א], (ה) [ויקרא צג, ו] גזרינן ליה הכא כ"ג, (ו) בתרומה כ"ל מהרש"א, (ח) [שם צ"ה מסגרתו], (ט) וכי קדשי מאי הוי משום דאקדשי כ"ג,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ודלמא וכו' לפיכך יד מטמא כל"ל ומינת אין נמחק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] רש"י ד"ה לענין תרומה וכו' ואית דמסיק מלתא צגנובים שמעולם לא הוכשרו. יצ" וכן פרש"י צמתמיתן ע"ש:

רבינו חננאל (המשך)

אצטריכא ליה. כי אצטריך ליה כגון שלא נענן הוא בידו אלא תחב לו אדם טהור וידיו טהורות לתוך פיו של זה שהוא כולו טהור וידיו טמאות שנטמאו בהיסח הדעת או הוא עצמו תחב בכוש או בככרס והניכסין לתוך פיו וביקש לאכול ענן ובעל של חולין עמהן. אם הן אובלי קדש גזרו בהן שפא יכניס ידו לתוך פיו להפך המאכל בפיו ויגע בהן ויטמאם אבל באובלי תרומה לא גזרו בהן. וכן עוד אמרו גבי בשר הקדש האי דכתיב והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל. האי בשר דאתכשר במאי אי נימא דאתכשר בדם קדשים כו' ואסיקנא אלא דאתכשר בחיבת הקדש ואמרין אימור דמהניא חיבת [הקדש] לא יפסוליה לטמויי כרי למיינמא ביה ראשון ושני נמי מהניא חיבת הקדש וכבר פירשנוהו בפסחים בפרק ראשון: מעלה עשירית אונן ומחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש אבל לא לתרומה זו כבר פירשנוה בפסחים בסוף פרק האשה אונן טובל ואוכל פסחו לערב אבל לא בקדשים מאי טעמא אנינות יום הוא מדאורייתא שנאמר לא אכלתי באוני ממנו אבל לא אנינות לילה אלא מדוברגן הוא בקדשים אפילו בלילה בפסח שהוא עשה שיש בו כרת דכתיב וחדל לעשות הפסח ונכרתה לא העמידו דבריהם במקום כרת הקדש ואמרין אימור דמהניא חיבת [הקדש] לא יפסוליה לטמויי כרי למיינמא ביה ראשון ושני נמי מהניא חיבת הקדש וכבר פירשנוהו בפסחים בפרק ראשון: מעלה עשירית אונן ומחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש אבל לא לתרומה זו כבר פירשנוה בפסחים בסוף פרק האשה אונן טובל ואוכל פסחו לערב אבל לא בקדשים מאי טעמא אנינות יום הוא מדאורייתא שנאמר לא אכלתי באוני ממנו אבל לא אנינות לילה אלא מדוברגן הוא בקדשים אפילו בלילה בפסח שהוא עשה שיש בו כרת דכתיב וחדל לעשות הפסח ונכרתה לא העמידו דבריהם במקום כרת

הקדש ואמרין אימור דמהניא חיבת [הקדש] לא יפסוליה לטמויי כרי למיינמא ביה ראשון ושני נמי מהניא חיבת הקדש וכבר פירשנוהו בפסחים בפרק ראשון: מעלה עשירית אונן ומחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש אבל לא לתרומה זו כבר פירשנוה בפסחים בסוף פרק האשה אונן טובל ואוכל פסחו לערב אבל לא בקדשים מאי טעמא אנינות יום הוא מדאורייתא שנאמר לא אכלתי באוני ממנו אבל לא אנינות לילה אלא מדוברגן הוא בקדשים אפילו בלילה בפסח שהוא עשה שיש בו כרת דכתיב וחדל לעשות הפסח ונכרתה לא העמידו דבריהם במקום כרת